

Doma i v cizině

Sluníčko prvního zářijového dne svítí jinak než o prázdninách. Ještě včera svými paprsky zvalo na hřiště, k vodě nebo na kopec, či do údolí řeky. Dnes však ozařuje vchod do školní budovy a každému z dětí dává teplé pohazení. Přitom slibuje, že odpoledne bude vždy čekávat na ty, kteří loukám a stráním dají přednost před počítači a televizí.

Lukáš vchází do školy s malou dušičkou, vždyť po vstupním schodišti a široké chodbě kráčí dnes poprvé. A kde mám svou šestou třídu? Opravdu svou? Vždyť tam nikoho neznám. A kam si mám sednout? Kdybychom se přistěhovali aspoň před měsícem! Možná bych se s někým skamarádil.

Do třídy ho přivádí spolužák, kterého oslovil na chodbě. Ale už ve dveřích si ho dál nevšímá. Zato holky zmlknou a dívají se: hodnotí jeho černé vlasy tvrdé jako hřebíky, sjíždějí pohledy po jeho úzkém obličejí – maminka říkává, že ho má protáhlý jako dědův poník, dlouhé ruce a nohy se však k němu hodí. Také holky to uznávají, zaslechne to. Ale tím to končí, dál si ho nevšímají, mají si o čem povídat. Kluků je sudý počet, a tak mu zbývá

místo vedle liché Jarmily, která se však pořád naklání přes uličku k Zuzaně.

Ze školy se vrací smutný a nešťastný – všichni si měli o čem povídat, ale on zůstal



sám, pořád nějak navíc. Hrbí se, očima počítá dlažební kostky. „Hochu, hlavu vzhůru,“ volá na něho kdosi zleva.

Vzhlédne – pan farář, viděl ho poprvé v neděli při mši svaté. „Zvykneš si, jsou tu dobrá děcka,“ pokračuje kněz, a když vidí smutek

i bezradnost v Lukášově tváři, tak ho zve: „Máme dnes první schůzku ministrantů po prázdninách. Přijď mezi nás. Jsi přece ministrant... tuším, že rodiče mi to říkali.“

„Děkuji za pozvání,“ odpovídá způsobně, ale nic víc.

Nechce se mu tam. Má těch děcek dneska už dost, těšil se domů ke svým knížkám a k počítači. Co bych tam dělal? Jestli to bude jako ve škole, tak nemám chuť.

Kněz se na něho při rozloučení usměje a ještě jednou ho pozve: „Těším se na tebe.“

Úsměv i přátelský kněžův tón hlasu mu vydrží až do pěti hodin, kdy se nakonec rozhodne, že mezi ministranty půjde.

Otec Petr ho vítá a představuje klukům. Pak se opakuje mše svatá a on může několikrát říct, jak to dělali u nich. Kluci ho berou, dokonce něco mění i podle něho. Rád slibuje, že už zítra přijde ministrovat. Cítí, že parta ministrantů ho přijala, v sakristii je mezi nimi „doma“.

jáhen Josef Janšta
<http://josefjansta.opava.org>

Kněžstvo neroste na stromech...

Foto: Roman Albrecht



Začíná nám, vážení a milí, nový školní rok – to jste si nepochybně všimli. Opět nám hrozí školní docházka, výuka, vzdělávací proces... Pojdme se tedy podívat na další z koncilních dokumentů, který se vzdělání týká.

Tento dekret nese název Optatam totius. Odvozuje se – jak už je u dokumentů církve zvykem – od prvních slov, které hovoří o žádoucí obnově celé církve. Ta se pak týká zvláště jejich vysvěcených služebníků, tedy především kněží. A právě jejich vzdělávání a formaci je tento dekret věnován.

Kněžstvo vsuktu knoze na stromech, nýbrž v seminářích, tedy zvláštních institucích pro výchovu kněží zřízených. Ovšem ani zde se budoucí kněží nelhnu z ničeho nic. Kněžská povolání se rodí pozvolna a obvykle v jiném prostředí.

pové a celý Boží lid. A primární úkol pro nás všechny je autentické, opravdové křesťanství; jen z něj mohou vyrůstat autentická, opravdová povolání.

Dekret se dále věnuje dvěma stránkám života budoucího kněze – formační a informační. Co se vzdělání týče, požaduje na budoucích kněžích, aby před vstupem do semináře dosáhli takové úrovně, která je v dané zemi nutná pro vysokoškolské studium; u nás je to maturitní zkouška. Během samotného studia je kladen důraz nejprve na filosofii, coby zá-

klad pro teologické vzdělání, poté na vlastní teologické obory, a to především na studium Písma, dogmatické teologie a morální teologie.

Proč právě tyto tři? Písmo je zdroj – odsud čerpáme poznatky, čemu věříme. Dogmatická teologie je utřídí a ujasní – proč tomu věříme a jakou to má logiku. A morální teologie se zabývá konkrétní aplikací – jak se to, čemu věříme, projevuje v našem životě.

Formace rozhodně není méně důležitá než studium. Koncil žádá, aby se při přípravě budoucích kněží dbalo na prostředky přirozené i nadpřirozené. Co se tím myslí? Bohoslovec se učí žít podle evangelia, růst v lásce, naději a víře, v důvěrném společenství s Otcem skrze jeho Syna Ježíše Krista ve Svatém Duchu. Má-li se coby kněz stát „druhým Kristem“, musí jej s Kristem pojít intenzivní vztah.

Krom toho je nezbytné, aby sám vyrůstal v harmonickou osobnost. Především pak má rozvíjet ty schopnosti, které nejvíce usnadňují dialog s lidmi, totiž schopnost naslouchat druhým a v duchu lásky mít otevřenou duši pro různé situace a potřeby lidí.

Stručně řečeno: bohoslovec – a samozřejmě i kněz – má být člověkem dialogu, a to dialogu s Bohem i s lidmi. Je na nás, abychom své budoucí kněze v tomto dialogu podpořili. Jak? Že je nenecháme osamocené.

jáhen Zdeněk Drška

Muž s červeným křížem

Když se Kamil de Lellis roku 1550 narodil, měla matka sen: její syn v tmavém hábitu s červeným křížem na prsou vede za sebou skupinu mužů oblečených stejně jako on. Netušila, co zbožného by to vidění mělo znamenat. Kamil o kostel nejevil žádný zájem. Naopak. Ve dvanácti byl svěhlavý, horkokrevný čahoun s dobře pěstěným odporem ke škole. Rostl z něj ten typ kluka, co nemá žádné kamarády – snad jen kumpány – a co si svačinu obstarává od těch slabších pěstmí. Co mohl sen s křížem znamenat? Snad, že s tím klukem bude kříž a že bude ke svým lotrovinám svádět i druhé?

Tím jediným šlechtickým na tomhle člověku bylo jeho jméno. A tím jediným, co se ve škole naučil, bylo vyhrávat v kartách. Zdědil ten talent po otci, který se už léta živil jako žoldák bojující pod vlajkou kohokoliv, kdo platí. Kamilovi nebylo ani sedmáct, když se rozhodl jít v tátových stopách. Utekl z domu a nechal se přijmout do armády. Pak už oba pánové – otec a syn – cestovali všude spolu. V časech války se živil puškou a v časech míru paklíkem karet.

Kamilovi bylo pětadvacet let. Stal se z něj obhroublý válečný veterán se zkušenostmi z tažení proti Tur-

kům. Bylo po boji. Regiment byl rozpuštěn. Otec zemřel. A peníze se rozkutálely po hospodách. Voják se toulá krajinou a neúspěšně žebra. Nouze ho donutí, aby u bran kapucínského kláštera požádal o přijetí jako dělník. I tady však zůstává náruživým rváčem i hráčem. Není divu, že se ho bratři brzy chtějí zbavit. Jen jeden starý kapucín stále opakuje, ať mu ještě dají šanci – vždyť kde jinde se má mladík napravit než tady. A v Kamilově duši se skutečně cosi zlomí. Není to hned, ale ten vysloužilý voják si přece začne vzpomínat na mámu, na domov i na víru, které nikdy nedal moc šanci. Po rozpačitých začátcích postupně najde radost z věcí svatých. V duchovním zápalu dokonce požádá o přijetí do kláštera, ale je odmít-

nut pro špatné zdraví. Má na noze ránu, co se prý nikdy nevyhlídí.

Zdrcený žadatel odkulhá pryč – až do Říma, kde se uchýlí do špitálu pro nevléčitelně nemocné. Nemá čím zaplatit, a pomáhá proto aspoň u lůžka těch, kdo jsou na tom hůř než on. Tady, blízko lidí, kteří ve světě neznamenají nic, najde své pravé povolání. Sklání se k nemocným ne jako nájemný špitální „žoldák“, ale jako ten, kdo v nich vidí trpícího Krista. A jemu se chce dávat. Jeho zápal brzy přitáhne druhé, a vznikne tak společnost Bohu zasvěcených lékařů, ošetřovatelů a kněží, která mnohem později dostane jméno „kamiliáni“. Sám Kamil zatím pozná, že v blízkosti umírajících bude lépe sloužit jako kněz, a rozhodne se vstoupit do semináře. Je mu dvaatřicet. Na hodinách latiny teď sedí v lavicích s dětmi, které mu se smíchem přezdívaly „Kamil Opozdilec“. Nakonec je vysvěcen a dál se pak věnuje nejběžnějším – zejména těm, kdo nemají prostředky ani na špitál a zůstávají ležet v ulicích. Řím je jich plný. Když pak vypukne epidemie moru a lidé prchají z města, otec Kamil se svými bratry se vydává opačným směrem. A bratři překvapivě přibývá. Nakonec je jich dost na to, aby mohli zřídit první polní lazarety. Kamil de Lellis, kdysi tvrdý válečník, se teď vrací na bojiště jako služebník života. Láska mu postupně zcitlivěla kdysi hrubé srdce, a tak se mu chce někdy při pohledu na rozklad těl i duší utéct. Než však stačí prchnout, má vidění červeného kříže a z něj slyší hlas: „Proč se bojíš? Tohle je moje dílo, a ne tvé.“ On i jeho bratři pak nosí právě takový kříž vyšívaný na klerice. O sto padesát let později si stejný symbol zvolí slavná světová organizace lékařů a zdravotníků.

Svatý Kamil de Lellis zemřel roku 1614. Je patronem chorobných hráčů, zdravotních sester a lidí nemocných i umírajících.

jáhen Štěpán Smolen



Ilustrace: Helena Fliciková